Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

OE Nova Gorica
Erjavčeva ulica 2
5000 Nova Gorica
T 05 330 80 50
F 05 330 80 60
www.zrss.si

Državno tekmovanje v znanju angleščine za učence 9. razreda OŠ

Šolsko leto 2015/16

Moderirana navodila za vrednotenje

1. SESTAVEK – krajši (Animals are people, too) **Št. možnih točk: 10**

Št. točk	Opisni kriteriji
9 - 10	Vsebina ustreza naslovu in nalogi. Predstavljena je povsem izvirno in ustvarjalno. Vsebuje učenčeva lastna razmišljanja, stališča, ki jih prepričljivo utemelji. Pristopi tudi kritično. Besedilo je povsem ustrezno zaokroženo in miselno urejeno. Jezikovno je bogato, slogovno povsem ustrezno in usklajeno z vsebino oz. nalogo.
7 - 8	Vsebina ustreza naslovu in nalogi, je izvirna, s posameznimi pokazatelji neizvirnosti. Utemeljitve so ustrezne. Besedilo je ustrezno povezano in zaokroženo. Jezikovno je pestro in slogovno ustrezno.
5 - 6	Vsebina ustreza naslovu in nalogi, a je poenostavljena. Učenec pristaja na ponujene teze, jih manj ustrezno razloži oz. pojasni. Notranja koherentnost je zrahljana. Besedilo je jezikovno ustrezno, a morfološko in skladenjsko skromnejše. Prisotne so slogovne šibkosti.
3 - 4	Vsebina ustreza naslovu in nalogi. Učenec ne pokaže dovolj samostojnega razmišljanja. Besedilo je pretežno obnova/povzetek odlomka. Besedilo je raztrgano – misli so slabo povezane. Prisotne so številne slogovne šibkosti.
1- 2	Vsebina je večinoma neusklajena z naslovom in zahtevami naloge. Učenec se močno odmakne od predvidene teme. Besedilo je povsem obnova odlomka brez opaznih izvirnih vložkov/mnenj, stališč, itd. Jezikovno in slogovno je sestavek manj ustrezen.
0	Vsebina je nerelevantna. Učenec piše o povsem drugih temah.

Pojasnila

Naloga omogoča večjo navezavo na književno predlogo in hkrati dokaj prost pristop k obravnavi teme (npr. prvoosebno pripoved), a tudi v tem primeru mora biti besedilo v skladu z naslovom in predvideno temo. Usmerjevalnih vprašanj ni nujno upoštevati. Od tekmovalcev pričakujemo, da napišejo besedilo, ki je plod njihove ustvarjalnosti in ne parafraziranje citata iz knjige brez navedenih primerov ali prikazanih paralel. Tekmovalec mora zapisati svoje mnenje in ga utemeljiti. Ustrezno je tudi, če učenec izrazi nestrinjanje z naslovom, npr. napiše, da ni možno, da je žival boljša od ljudi oz. da je lahko boljši prijatelj ali učitelj, predstavljena mnenja pa mora podpreti z argumenti.

Možne povezave z romanom:

Arnoldova osebnost; ljudje, ki jih je poznal – njihovi značaji in njihov odnos do njega; Oskarjev odnos do Arnolda – vedno tam, vedno »posluša«, ni nasilen, ne pije … sprejema. Zakaj je bil pes bolj zanesljiv kot ljudje v njegovi bližini? Ni odhajal za določena obdobja (oče), ni popival (oče, mama itd.), ni se skrival pred svetom/Oskarjem/vsemi v kleti (sestra), ni imel mnogo drugih obveznosti in zato malo časa zanj (babica) … Česa ga je pes naučil? Kar ga učitelji niso (upanja, čakanja, vztrajanja). Ni videl omejitev, mej – ker je bil pes – bil je srečen.

Izvirnost besedila se lahko kaže v smislu za humor, morda v primerjavi Oskarja s katerim od Arnoldovih učiteljev, morda kot predstavitev Oskarja kot Arnoldovega »vzornika«, morda prikaz Oskarja kot nekoga, ki je vedno tam, vedno posluša in te je vedno vesel, morda predstavitev Oskarja kot nekoga, ki nima negativnih lastnosti – ne vidi slabih stvari v svetu, ker jih ne more razumeti, ne ve, da sploh obstajajo in je srečen, zadovoljen s tem, kar ima ….

Če je tekmovalec napisal obnovo odlomka iz književne predloge (da Oskar zboli in umre ter ima tako Arnold zdaj le Rowdyja, ki je LE najboljši človeški prijatelj) in/ali pisal zgolj o vezeh, ki jih imamo s hišnimi ljubljenčki na splošno, sestavku dodelimo največ 2 točki**.**

Če je sestavek krajši od približno 100 besed ali daljši od približno 200 besed, *dodelimo največ 5 točk.*

2. sestavek: DALJŠI (The impact of poverty) **Št. možnih točk: 20**

VSEBINA

Število točk	Opisniki
5	Vsebina je v celoti **ustrezna*,** utemeljena in odlično podprta z dokazi iz romana ter vsebuje **elemente izvirnosti***, je primerno jedrnata. Učenec vključi in razvije **vse zahtevane iztočnice***. **Dolžina*** besedila ne odstopa bistveno od predvidene.
4	Vsebina je ustrezna, utemeljena in podprta z dokazi iz romana. Učenec vključi in razvije vse zahtevane iztočnice. Obravnava podtem presega povzemanje vsebine romana. Dolžina besedila ne odstopa bistveno od predvidene.
3	Vsebina je ustrezna, delno utemeljena in podprta z dokazi iz romana. Učenec vključi in primerno razvije tri od štirih predlaganih iztočnic. Dolžina besedila je ustrezna in ne odstopa bistveno od predvidene. Učenec mestoma ne upošteva predvidenih podtem. Prisotna so posamezna zastranjevanja in/ali leporečenje.
2	Vsebina je delno ustrezna, prisotne so vsebinske nejasnosti in/ali nedoslednosti. Premalo je podprta z dokazi iz romana oz. utemeljitvami. Besedilo vsebuje nepotrebne podatke in nerelevantne podrobnosti. Učenec vključi in razvije dve predlagani iztočnici. Dolžina besedila bistveno odstopa od predvidene. Zastranjevanje in/ali leporečenje je pogostejše.
1	Vsebina je v glavnem neustrezna, nobena iztočnica ni ustrezno razvita. Besedilo je pretežno naštevanje brez ustreznih dokazov iz romana oz. utemeljitev. Dolžina besedila bistveno odstopa od predvidene.
0	Vsebina je v celoti neustrezna ali besedila ni oz. je bistveno prekratko za presojo.

***ustreznost:** V pisnem sestavku od tekmovalca pričakujemo, da bo v 1., 2. in delno 3. iztočnici dokazal poznavanje izvirnega književnega dela. V 4. iztočnici bo predstavil svoje ideje in jih podkrepil.

***izvirnost:** Presoja, v kolikšni meri so iztočnice razvite na podlagi tekmovalčeve samostojne presoje in razmišljanja.

***iztočnice:** Tekmovalec si lahko sam izbere vrstni red iztočnic, pod pogojem, da je besedilo smiselno in koherentno. Tekmovalec vključi iztočnice, če jih samo omeni (prepiše iz navodil), a jih ne razširi. Iztočnice so razvite, če tekmovalec besedilo obogati s širšim opisom, utemeljitvijo ipd. (okvirno vsaj 2-3 povedi, odvisno od njihove dolžine.)

V določenih segmentih se iztočnice prepletajo. Spodaj predstavljamo primere vsebinskih pričakovanj v zvezi s posameznimi iztočnicami. Pri vrednotenju je nujno treba upoštevati tudi drugačna mnenja učencev in pa dokaze iz knjižne predloge, kot jih predstavijo učenci. Učenčevih stališč ne vrednotimo.

Pojasnila

1. iztočnica: Učenci opišejo, kako se kaže revščina pri Arnoldu doma in kako v njegovem plemenu. Za vsakega navedejo konkretne primere (prizore, dogodke) iz romana, npr. da se revščina tako doma kot v celotni skupnosti pokaže že na začetku knjige. Nekaj prizorov, ki to podkrepijo: doma: ne morejo si privoščiti zdravljenje psa (ta postavka se nekoliko navezuje na kratek sestavek, ki pa opisuje drug vidik istega dogodka in ga zato ne razumemo kot ponavljanje iste teme oz. prepisovanje), Arnold pešači do šole in domov, ker ni denarja za avtobus, uživajo slabo hrano, vse to pa kljub pomanjkanju denarja ne prepreči očetovega kupovanja alkohola ipd. V plemenu oz. skupnosti se revščina kaže tako, da zdravstveno zavarovanje ne pokriva stroškov zdravljenja in zato Arnoldu naenkrat izpulijo toliko zob, v šoli uporabljajo tridest let stare učbenike, ki so jih uporabjali že njihovi starši ipd.

2. iztočnica: Revščina zelo vpliva na Arnoldovo družino: po eni strani si med sabo zelo pomagajo in so navezani drug na drugega, se tolažijo in zaupajo, jih skrbi za člane svoje družine, npr. ob smrti sestre, po drugi strani pa jih razdvaja: oba otroka si želita v svet, Arnold si izbere 'belo' šolo, sestra pa dobesedno pobegne. Vsi sovražijo revščino, vendar se eni posledično vdajo, drugi iščejo izhod. Vsi pa se čutijo ujeti v revščini. Arnold na trenutke sovraži svojo družino, ker je revna in ker so potomci revežev v več generacijah.

3. iztočnica: Da, to gotovo drži za Arnolda in njegovo sestro, njuni usodi pa sta zelo različni. Medtem ko ne vemo, kako se stvari končno iztečejo za Arnolda (vsekakor bolje kot za tiste, ki ne ukrenejo ničesar oz. se vdajo v usodo), se za njegovo sestro to konča tragično. Želja po spremembi hkrati pomeni tudi veliko tveganje in mnogi se preveč bojijo, npr. tega, da jih bodo v novi šoli še najprej ali spet zmerjali zaradi revščine, rase, drugačnosti, pri mnogih zatre željo po tem, da bi sploh poskusili stvari spremeniti na bolje. Arnold se tega ni ustrašil, na srečo pa so mu na svoj način starši stali ob strani, ne pa tudi najboljši prijatelj.

4. iztočnica: Takim ljudem je treba pomagati, ne le materialno, temveč tudi moralno in čustveno. Z njimi se je treba družiti, jih spoznati, jim dati priložnost. V to bi se morale vključiti tudi razne institucije, saj posameznik lahko naredi zelo malo.

***dolžina:** Če je besedilo nekoliko odstopa od predvidene dolžine, a je koherentno in smiselno, zaradi tega ne odštevamo točk. Besedila s sicer kakovostno vsebino s približno dvakratnim predvidenim največjim obsegom besed (in več) ovrednotimo z največ 3 točkami pri tem kriteriju.

OPOMBE:

Če je vsebina popolnoma neustrezna oziroma sestavek ne ustreza naslovu in ne kaže učenčevega poznavanja književnega dela, nalogo ovrednotimo v celoti z 0 točkami.

Če učenec v prvi, drugi in delno tretji iztočnici ne dokaže poznavanja književnega dela, vsebino ocenimo z največ 1 točko.

Če je vsebina ocenjena z 1 točko, lahko dobi učenec pri drugih kriterijih največ po 2 točki.

BESEDIŠČE*

Število točk	Opisniki
4 - 5	Besedišče je pomensko povsem ustrezno in nadpovprečno bogato, napak v zapisu ni ali pa so prisotne izjemoma.
3	Besedišče je pomensko povsem ustrezno in pestro. Vsebujejo posamezne napake v zapisu.
2	Besedišče je večinoma pomensko ustrezno, s posameznimi primeri neustreze rabe. Je povprečno, občasno ponavljajoče. V besedilu je nekaj pravopisnih napak.
1	Besedišče je večinoma pomensko ustrezno, dokaj osnovno in se ponavlja, prisotno je večje število pravopisnih napak.
0	Besedišče je skromno oz. pogosto neustrezno rabljeno, pravopisne napake so tako pogoste, da je razumevanje sestavka zelo oteženo.

*****Pri kriteriju "besedišče" se vrednoti tudi pravilnost zapisa, ki pa ima manjšo težo kot bogastvo in ustrezna raba besedišča.

SLOVNICA*

Število točk	Opisniki
5	Besedilo vsebuje raznolike, bogate in tudi zapletene slovnične strukture, napak v rabi in/ali tvorbi skoraj ni.
4	Besedilo vsebuje več raznolikih in bogatih slovničnih struktur, prisotne so posamezne manjše* napake v rabi in/ali tvorbi.
3	Besedilo vsebuje raznolike slovnične struktur, prisotnih je nekaj manjših napak v rabi in/ali tvorbi.
2	Besedilo vsebuje ozek nabor slovničnih struktur, prisotnih je nekaj osnovnih*napak v rabi in/ali tvorbi.
1	Besedilo vsebuje zelo ozek nabor slovničnih struktur, osnovne napake so pogoste, nekatere že ovirajo razumevanje besedila.
0	Slovnica je zelo slabo tvorjena in/ali rabljena, slovnične napake močno ovirajo razumevanje sestavka/večina slovničnih struktur je napačnih.

*Vrednotita se tako oblikoslovna kot skladenjska ravnina (npr. besedni red, rabo priredij/podredij itd.). Izkazano bogastvo uporabljenih struktur oz. jezikovna zapletenost/kompleksnost imajo večjo težo kot jezikovna pravilnost (napake).

***manjša napaka:** neustrezno izbrana raba predloga, občasno napačna tvorba (npr.) nepravilne množine ipd.

***osnovna napaka: npr.** napačna tvorba in/ali neustrezna raba slovničnega časa ipd.

Napačne rabe sosledja časov in napačne tvorbe in rabe pogojnikov ne štejemo kot napaki.

ZGRADBA/VEZLJIVOST

Število točk	Opisniki
4 - 5	Zgradba/struktura besedila je smiselna (logična), misli so jasno izražene in povezane. Členitev na odstavke* je ustrezna, vezljivost na ravni stavka, odstavka in/ali sestavka je dobra. Napak v rabi ločil skoraj ni.
3	Zgradba/struktura besedila je večinoma smiselna (logična, povezana), misli so dokaj jasno izražene in povezane. Notranja koherentost besedila je šibkejša**. Besedilo je lahko nekoliko razvlečeno. Vezljivost je mestoma ohlapna. Členitev na odstavke je prisotna, občasno manj ustrezna.
2	Zgradba/struktura besedila je manj logična. Dobra vezljivost na ravni stavka in sestavka. Misli so manj jasno izražene. Prisotne so občasne napake v rabi ločil.
1	Zgradba/struktura besedila je manj logična, misli so manj jasno izražene in povezane. Členitve na odstavke ni oz. je neustrezna. Pomanjkljiva vezljivost na ravni stavka in sestavka. Pogoste napake v rabi ločil.
0	Misli so nejasno oz. nerazumljivo izražene, tudi le navržene. Slaba (šibka) vezljivost.

* Značilnost odstavka je predvsem zaokrožena misel, ne pričakujemo pa strukture odstavka v smislu tematske povedi in podpore. Odstavki so ustrezno označeni z zamikom ali presledkom med vrstami. Če je sestavek napisan v enem odstavku, dodelimo največ 3 točke pri tem kriteriju.

** Odstavki delujejo nepovezani, učenec jih oblikuje, na primer, kot neposredne odgovore na iztočnice.

Ličnosti izdelka ne vrednotimo.

Preglednici na zadnji strani pole: če učenec za vsak posamezen kriterij ne dobi največjega možnega števila točk, ocenjevalci v stolpec »Utemeljitev« na kratko zapišejo, v čem tekmovalčevo besedilo odstopa. Pri tem se nanašajo na kriterije in opisnike.